

לישרים תושיה

מועדים - חנוכה

באספקלריא המאירה מבארות רבותינו

מאמרים נפלאים, מפז מסולאים

ממעיינות קדומים, הזורים הדמים

מחכמינו בכל הדורות, להשפיע האורות

מידי שבת בשבתו ומועד במועדו

נלקט משיעוריו של

הגה"צ ר' יהושע העשיל שארף שליט"א

רב ואב"ד חסידי רוז'ין קרית יואל

תוכן הענינים

ג.....	בתחבולות ובחכמה תעשה מלחמה
ה.....	תבלין לשפר השונא
ה.....	קידוש לחדש כח ששת ימים הבאים
ח.....	שבת ותורה נקרא שתי שבתות ומיד נגאלין
ט.....	לזכור מי שעומד מלמעלה
י.....	שתי עצות נבחרות
י.....	בית המקדש של א"ש
יא.....	בכח התורה ליעשות יו"ט
יא.....	כבתה זקוק לה – לזכות לבנים תלמידי חכמים
יב.....	הרגיל בנר וכו' לתרץ קושיית הבית יוסף
יב.....	מקץ ויגש בחנוכה למה?

בתחבולות ובחכמה תעשה מלחמה

איתא בגמרא אם פגע בך
מנוול זה משכהו לבית המדרש אם
אבן הוא נימוח אם ברזל הוא
מתפוצץ. י"ל עד"ז דדרך היצר
כשמנסה אדם לדבר עבירה הוא
מנסהו לעבור על העבירה חלילה
תיקף ומיד טרם יש להאדם
הזדמנות לחשוב קצת איזה פגם
יפגום לעילא ולתתא אם יעבור על
עבירה זו.

ויש עצה טובה לכך כשהאדם
רואה שהיצר מנסהו באיזה דבר
עבירה יהי' מה שיהי' שמדחים אותו
לכמה דקות או לזמן מאוחר ביותר
ועי"ז ממילא לעולם לא יעבור על
העבירה דבינתיים יבוא היצר טוב
ויציל אותו מידו לבל יכשל בשום
נדנוד חטא ועון ח"ו, ועצה זו כבר
מוזכר בספרי חסידות.

ולפי הנ"ל אפשר להעמיס
המימרא בגמרא, אם פגע בך מנוול

זה, ע"ד הנ"ל דבא להסית האדם
לעבור עבירה מיד ח"ו, בלי לחשוב,
העצה לזה הוא משכהו - "צו עס
אויס", דהיינו מה שאמר לך לעשות
מיד תמשוך אותו לזמן ארוך יותר,
ולאחר שימשוך זמן מה יבוא היצר
טוב ולא יעבור על העבירה ולא
נכשל לעולם ועד.

ואח"כ ממשיך הגמרא ומסביר
אימתי כן תעשה תיקף מיד כמו
שרצה היצר הרע להסיתך, **לבית
המדרש**, דידוע דאחר דכבר רוצה
האדם ויודע שהוא צריך ללמוד
והגיע העת לשבת ללמוד, לפעמים
יבוא היצה"ר עם תירוצים שלו ועם
התכסיסים שלו שאין עכשיו שעת
הכושר ועוד צריך אתה לסדר כמה
דברים ואין הוא נותן מרגוע לנפשך
ללמוד, ואין כאן המקום להאריך בזה
דהרי לב יודע מרת נפשו, אז בשעה
כזו תאזור חיל בהתגברות עצומה
ותישב ללמוד מיד בלי ויכוחים,

ועצה זו כבר ידוע, דהרי מאויבי תחכמני פירוש דאפשר ללמוד תכסיסי מלחמה מהאויב דהיינו היצר הרע, דכיון דעכשיו יודעים כבר האיק היצר הרע נסה אדם לעשות עבירה ע"י שמנסהו לעשות מיד ה"מיד" הזה תעשה כשבא ללימוד התורה וזהו מה שממשיך הגמרא לבית המדרש שתיכף ומיד תילך ללמוד, לפיכך צריכים לאזור חיל ותיקף ומיד לילך לבית המדרש ולהתחיל ללמוד בלי עיכובים ואפילו משכבר התחיל ללמוד ג"כ צריכים למשוך היצר הרע לתוך הסוגיא ואין די בהתחלה כל דהו, ולפי"ז גם אפשר להתפרש הפירוש של "משכהו" "צי אים אריין אין די סוגיא וועט ער דיר ממילא אפלאזן ווייל ער וועט זיך פילן אומבאקוועם דארט" ובודאי יעזבהו ויוכל ללמוד בהשקט ובטח.

והגמרא ממשיך ואומר **אם אבן הוא נימוח** י"ל דלפעמים בא היצר עם טענה להאדם דהראש שלך עשוי מאבן "האסט א שטיינענעם קאפ" ולא יכנס לראשך כלום, אומר הגמרא הוא נימוח "די שטיינענע קאפ קען נאך צוגיין" פירוש יש לנו סייעתא ממעשה דר' עקיבא עם האבן שראה שנעשה חור באבן מהמים שירדו עליו, דהתורה אפשר ליכנס בראשו כמו האבן שנעשה חור ע"י ירידת המים, וכמו"כ כאן חזק ואמץ לאט לאט אפילו אם נראה לך שהכל סתום ואין נכנס כלום תדע שבודאי תצליח כמו ר' עקיבא,

וממשיך הגמרא ואם ברזל הוא מתפוצץ ע"ד זה דלפעמים יש אנשים חריפים "אייזענע קעפ" אשר היצה"ר רוצה להסיתם בדרך אחר והיצה"ר בא עם טענה הרי יש לך מוח נפלא ואין אתה צריך ללמוד

עכשיו ווייל מען קען זיך פארלאזן
אויף די אייזענע קאפ" ממשוך
הגמרא שתשיב להיצר הרע "הוא
מתפוץ" "עס קען נאך ווערן א
באמבע קאפ" ואם לא עכשיו
אימתי.

קידוש לחדש כח ששת ימים הבאים

בנוסח הקידוש לליל שבת קודש
אומרים ושבתי קודש באהבה וברצון
הנחילנו זכרון למעשה בראשית
תחלה למקראי קודש זכר ליציאת
מצרים ושבתי קדשך באהבה וברצון
הנחלתנו ומסיים מקדש השבת

לכאורה יש לדייק על כפל הדברים
שאומרים שני פעמים ושבתי קדשו
באהבה וברצון הנחילנו אלא דפעם
ראשון אומרים ושבתי קדשו ופעם
שני אומרים ושבתי קדשך וג"כ
בפעם ראשון אומרים הנחילנו ופעם
שני הנחלתנו אבל למה בכלל
כופלים הדברים

תבלין לשפר השונא

בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין
לכאורה למה משתמש בלשון תבלין
דהרי תבלין הוא לשפר את המאכל
שיהי' טעים יותר אבל הכא להיפך
אין אנו רוצים שהיצר הרע ישתפר
אלא שלא ישלוט בנו והי' צריך
לכתוב בראתי לו תורה להינצל ממנו
וכו' וי"ל דהרי אפילו היצר הרע
בעצמו אינו רוצה שנשמע בקולו
אלא הקב"ה בראהו כדי שנתגבר
עליו וגם הוא רוצה בזה שנתגבר
עליו ואפילו שהוא השונא הכי גדול
שלנו והוא כולו רע אעפ"כ

וי"ל בהקדם מה שידוע דיום שבת קודש הוא נותן הכח לשאר ששת הימים שיהי' להם קיים ובלי יום השבת לא הי' להעולם קיים דהשי"ת נתן כח שהעולם יש לו רק קיים לששת ימים על פעם אחת וכשבא יום השבת בכל שבוע זהו הנותן כח לשאר ימי השבוע להיות לו קיים, וזה מדויק מאד בפסוק כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ דהי' צ"ל בששת ימים וכו' למה כתיב "כי" ששת ימים אלא לפי הנ"ל ניחא דהלשון בששת ימים משמע דבששת ימי בראשית בעת בריאת העולם עשה ה' את השמים והארץ ואח"כ בא יום השבת ויש לנו מצות שבת קודש בכל שבוע מאז, אבל עכשיו דכתיב כי ששת ימים משמע דבכל ששת ימים נתחדש הבריאה מחדש ופירוש הדברים יהי' בכל ששת ימים עושה השי"ת מחדש את השמים ואת הארץ מכח השבת. והשבת הוא הנותן כח לשאר ששת הימים.

ולפ"ז מובן מאד מה שדייקנו לעיל דבתחילת נוסח הקידוש רוצים להגיד על עצם ששת ימי בראשית שהי' בעת בריאת העולם דקידוש הוא הגדת עדות כידוע וע"ז אומרים אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וממשיכים ושבתי קדשו באהבה וברצון הנחילנו ופירוש הדברים הוא ככה, דקאי אשבת בראשית דאז שבת הקב"ה מכל מלאכתו וזהו ושבתי קדשו ואומרים הנוסח הנחילנו,

ופירוש הדברים הוא דהקב"ה נתן לנו את שבת במתנה כדאיתא בגמרא דהקב"ה אמר למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבתי שמה לך והודיעם וזהו הנחילנו דהקב"ה הנחיל לנו אותה במתנה במרה, ומובן מאד מה שאומרים מיד אח"כ זכרון למעשה בראשית לפי הסבר הנ"ל דקאי אשבת בראשית הניתנה לנו במתנה במרה.

אח"כ ממשיכים ואומרים תחלה למקראי קודש זכר ליציאת מצרים, קודם נבאר למה כופל ואומר ושבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו דזה קאי לפי ההסבר הנ"ל דשבת הוא הנותן קיים וכח לששת ימי המעשה וזה מתחדש בכל שבוע ושבוע מחדש וכל שבת קודש הוא מתנה חדשה מהשי"ת שיהי' קיים העולם לששת ימי המעשה הבאים נמצא דזה הוא נחלה חדשה ושפיר קאמר הנחלתנו עם תי"ו דמשמע יותר נחלה של עכשיו שבשבת זו מקבלים הנחלה מחדש אבל לעיל קאי על הפעם הראשונה שקבלנו אותה במתנה במרה הנחילנו בלי תי"ו,

ג"כ מובן למה בפעם שני' כתיב קדשך ופעם ראשונה קדשו דפעם ראשונה קאי אשבת בראשית שהנחיל במרה ואז שבת הקב"ה בעצמו מכל ששת ימי בראשית כמו שאומרים בתחילת הקידוש ויכלו השמים וכו' ומיתוקים שפיר הלשון

שבת קדשו דשבת בראשית, דעד עכשיו הי' שייך רק להשי"ת וזה הנחיל לבניו במרה, אבל בפעם שני' שמזכירים בקידוש דקאי על כל שבתות וגם בזמנינו שייך לומר קדשך דעכשיו בני ישראל ג"כ יש להם חלק בהשבת רק שקבלו אותו במתנה מהשי"ת עכשיו שכבר קבלו אותו מקודם שייך יותר הלשון קדשך, דלפני שקבלו אותו במתנה שייך יותר הלשון קדשו דרק שייך להשי"ת ואחר שקבלו אותו במתנה כהיום שייך יותר הלשון קדשך די' לנו ג"כ חלק בזה אבל בעצם המקור הוא משלך ודו"ק.

ומסיימים **מקדש השבת** בלשון הוה להורות כנ"ל דעכשיו כהיום מקבלים השבת מחדש בכל שבוע ושבוע וג"כ מה שאומרים באמצע תחלה למקראי קודש זכר ליציאת מצרים די"ל למה קדמה שבת לשאר הימים טובים משום דבאמצע השבוע ג"כ אפשר לחול יו"ט ורוב הימים טובים

הם באמצע השבוע כמו שבעת ימי פסח וסוכות ואפילו יו"ט שבועות בחו"ל, נמצא דכיון דהשבת נותן הכח והקיים להימים הבאים בודאי צריכים להקדימו לשאר ימים טובים.

ומוסיף זכר ליציאת מצרים דביציאת מצרים ג"כ רואים ענין זה דבכל דור ודור חייב אדם לראות א"ע כאלו הוא יצא ממצרים ואיתא מספרים הקדושים דבכל שנה זוכים מחדש ליציאת מצרים וג"כ דכל אחד יוצא מהמצרים שלו כשבא חג הפסח, ולפי הנ"ל בשבת ג"כ רואים יסוד זה דמתחדש בכל שבת ושבת הכח של שבת בראשית דנתחדש הבריאה מחדש ולפי זה מותאם מאד ליציאת מצרים כנ"ל וגם מאמר חז"ל כל ברכאין דלעילא ודלתתא ביומא שבועה תליין לפי דברינו מובן דכיון דכל השבוע תלוי בשבת וע"י שבת יש קיים להשבוע זהו ממש מה שתלוי בשבת ששת הימים, יעזור

השי"ת שנזכה לקבל שבתות מתוך רוב שמחה ומתוך עושר וכבוד ומתוך מיעוט עוונות עדי נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

שבת ולימוד התורה נקראים שתי שבתות ומיד נגאלין

תחלה למקראי קודש. י"ל עפ"י מה דאיתא בספר עירין קדישין מהרה"ק מרוז"ן זי"ע שפירש מה דאיתא דהגאולה העתידה תהי' בבחינת תשר"ק מתתא לעילא עיי"ש מה שמסביר בדרך משל להאורות עליונים דיש לו לבושין דהיינו האל"ף בי"ת עד תי"ו נמצא דבתי"ו ארבע מאות לבושין, והנמשל הוא לגבי הגאולה העתידה ענין הנ"ל בחינת תשר"ק מתתא לעילא דהיינו דכשיתגלה הגאולה העתידה יהי' בהדרגה קודם ת' ואח"כ ש' וכו' כך

עד שיתגלה כעין הארבע מאות לבושים שהם קודם האורות העליונים כדי לבוא להגאולה שלימה עיי"ש. לפי זה יש לבאר המילים בקידוש תחלה למקראי קודש דמקראי קודש היינו הא"ב, מה שתחלה לזה, הוא האורות העליונים דהיינו בכח השבת לגלות הארבע מאות לבושין של כל הא"ב להגיע להאורות עליונים וזהו תחלה למקראי קודש.

ומהיכן בא כח זה, התירוץ הוא פשוט מאד, דכיון דאיתא דשקולה שבת כנגד כל התורה כולה נמצא דשבת יש לו הכח דכל התורה כולה וגם כח הא"ב, ולפ"ז מובן דכח השבת הוא בשווה להא"ב דהוא הלבושין של האורות העליונים כנ"ל בהמשל של הרה"ק מרוז'ין זי"ע.

ולגבי הנמשל גם יש לומר דהרי איתא דאילו שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין וגם איתא

דבשבת אחד נגאלין וידוע הסתירה בזה,

וי"ל ליישב בדרך זה דהרי ת"ח הוא בחינת שבת בכל השבוע נמצא דעיי שלומדים בשבת קודש נעשה בחינת שתי שבתות וזוכים תיקף ומיד להגאולה וגם מיושב הסתירה לפי דרכינו דיכול להיות בחינת שתי שבתות בשבת אחד כנ"ל עיי שלומדים התורה הקדושה דהיינו הא"ב בשבת בא לבחינת שתי שבתות וזה מגלה האורות העליונים הנדמה להגאולה שלימה לפי דברי הרה"ק מרוז'ין, יעזור השי"ת דכבר נזכה להגאולה שלימה באנפאה נהירין מתוך רחמים וחסדים בביאגוא"צ בב"א:

לזכור מי שעומד מלמעלה

אומרים בזמירות לסעודה שלישית ומבור גלות דלינו והעלינו ויש לדייק למה נמשלה יציאה מן הגלות לדלי

הנמצא בבור שצריך לדלותו מלמעלה?

וי"ל לומר לפי דברי הרה"ק מרוז'ין הנ"ל דאע"פ דהגאולה הוא בבחינת תשר"ק מתתא לעילא לא יפול במחשבותינו מחשבת פסול ח"ו דמעשה ידינו עשתה זאת, אלא נזכור דכל הגאולה הכל בא מלמעלה לגמרי ויש מי שמסבב הדלי מלמעלה דהרי אי אפשר להדלי לעלות אם אין מי שדולה מלמעלה ומשו"ה נמשלה לדלי והבן.

שתי 'עצות' נבחרות

ידוע שיש שתי מידות רעות ובפרט בימינו אלה לקוי מאד במדות אלו והיינו "עצלות" ו"עצבות" והם מפסידים גדולים בעבודת השי"ת, ונתבונן קצת עד היכן הדברים מגיעים דאם לוקחים האות ל' מעצלות והאות ב' מעצבות נעשה המילה "לב" להורות לנו דע"י "לב

טוב" יכולים להתגבר על שני מדות רעות אלו ונשאר ע"י זה האותיות "עצות" דהיינו כיון דאם ממעטים האותיות ל' וב' מהמילה עצ'לות או עצ'בות נשאר עכשיו המילה "עצות" בא לומר דלב טוב הוא שתי עצות בעבודת השי"ת.

בית המקדש של א"ש

ידוע שבמהרה בימינו בביאת הגואל צדק כאשר כבר נזכה להגאולה שלימה ירד מן השמים בית המקדש השלישי הבית המקדש של אש, ובאש אתה עתיד לבנותה, י"ל כונה על אש דהמילה א"ש ר"ת א'מונה ש'מחה דבא להורות דעם האמונה צריך להיות ג"כ שמחה,

ליותר ביאור הכונה הוא דאם אדם רוצה לדעת אם הוא במדריגת האמונה האמיתית בשלימות אם האמונה מביא אותו לידי שמחה ידע דזהו הדרך נכונה באמונה אבל אם

כבתה זקוק לה – להוי לי' בנים

תלמידי חכמים

בסוגיא דכבתה רואים דר' הונא הוא הסובר כבתה זקוק לה ולא נרד לעמקן של דברים בסוגיא גכבתה אלא מה שנוגע לכאן

י"ל דר' הונא לשיטתי' האומר לקמן הרגיל בנר הויין לי' בנים תלמידי חכמים וזה יש לרמז בכבתה זקוק לה דלמה זקוק לה להדליק עוד הפעם דמה פירושו של רגיל מי שעושה פעם אחת ושונה דעושה יותר מהרגילו משום הכי כבתה אע"פ שאינו צריך להדליק עוד הפעם, אעפ"כ זקיק לה כדי לזכות לבנים תלמידי חכמים.

ומה שאמר באמצע הסוגיא למאי נפקא מינה לגירסא דינקותא יש לרמז לפי דרכינו דבא ליתן הסבר לענין זה דהמחלוקת אי כבתה זקוק לה או אין זקוק לה יהי' נפקא מינא לגירסה דינקותה דהיינו שהבנים ילמדו וזהו הענין של הרגיל בנר הויין

זה מביא אותו לידי עצבות ידע דזה אינו האמונה האמיתית דאמונה צריכה להביא לידי חיזוק ושמחה והדברים פשוטים,

וידוע דבזכות האמונה נגאלים וזהו הכונה בבית המקדש של א"ש ר"ת א'מונה ש'מחה דהבית המקדש שירד מן השמים כלול בתפארתו ירד בזכות האמונה שהי' עם שמחה יעזור השי"ת שכבר נזכה לזה בב"א.

בכח התורה ליעשות יו"ט

מה שרואים דכל נס חנוכה יודעים מכמה דפי גמרא ולא ממגילה כמו פורים או יציאת מצרים הכתוב בתורתנו הקדושה כפי שהוזכר כבר בקדושת לוי לרמז "אז פון אפאר בלעטער גמרא ווערט א יו"ט מיט נסים". זהו הכח של לימוד התורה.

ל"י בנים תלמידי חכמים למ"ד כבתה
זקוק לה כנ"ל:

הרגיל בנר הויין ל"י בנים תלמידי
חכמים לתרץ קושית הבית יוסף

לפי דרכינו בסוגיא דכבתה דהרגיל
בנר וכו' ומשו"ה כבתה זקוק לה כדי
לזכות לבנים תלמידי חכמים ור'
הונא לשיטתי, י"ל דזה גופא מתרץ
קושיית הבית יוסף דלמה מדליקים
שמונת ימי חנוכה הרי ביום ראשון
לא הי' הנס ולפי דרכינו י"ל דרגיל לא
הוי אלא העושה יותר מן המצווה
באמת, מן הדין אין אנו מחוייבים
להדליק אלא שבעה ימים אבל כיון
שאנו רוצים לזכות לבנים תלמידי
חכמים המסוגל במצוה זו, וזה אינו
בא אלא מתוך רגילות של לעשות
יותר מן המצווה ועוד פעם אחת,
משו"ה מדליקין שמונה ימים והבן.

מקץ ויגש בחנוכה למה

בדרך כלל ברוב השנים ימי החנוכה
הם בפרשיות מקץ ויגש ויש לרמז
בזה דהרי חנוכה הוא התנוצצות
אורו של משיח, משי"ח ר"ת מ'צות
ש'מנת י'מי ח'נוכה וגם אותיות
ישמ"ח דאנו מקווים דבימים אלו
נשמח בגאולת המשיח בב"א וזהו
מק"ץ ויג"ש דקץ הגאולה ניגשת
ומתקרבת בב"א:

